

Google ला सर्च करा

गुरुमाऊली

माझा अभ्यास

Study From Home

गुरुमाऊली
एक शैक्षणिक व्यासपीठ

Subscribe

इयत्ता - सातवी (13 ऑगस्ट) विषय - मराठी

Subscribe

शासनाच्या 45 दिवसाच्या ब्रीज कोर्ससोबत माझा अभ्यास PDF

शासनाच्या ब्रीज कोर्ससोबत क्षमता प्राप्त विद्यार्थ्यांसाठी चालू इयत्तेचा अभ्यासक्रम समाविष्ट

दिवस चव्वेचाळीस:

✚ वाचा व समजून घ्या. ५. भांड्यांच्या दुनियेत

प्र. ३. 'भांडी हे मानवी संस्कृतीचे अविभाज्य अंग आहे.' या विधानाबाबत तुमचे मत स्पष्ट करा.

प्र. ४. तुमच्या घरातील निरुपयोगी वस्तूंचे तुम्ही काय कराल, ते सांगा.

प्र. ५. दोन-दोन उदाहरणे लिहा.

(१) मातीची भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(२) चामड्यापासून बनवलेली भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(३) लाकडी भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(४) तांब्याची भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(५) चिनी मातीची भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(६) नॉनस्टिकची भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(७) काचेची भांडी-	<input type="text"/>	<input type="text"/>

सराव

प्र. ६. यांना काय म्हणतात ?

(अ) जेवणासाठी पंक्तीत वापरण्यात येणारे ताट.	<input type="text"/>
(आ) जेवणापूर्वी व जेवणानंतर हात धुवायचे भांडे.	<input type="text"/>
(इ) दुधासाठीचे भांडे.	<input type="text"/>
(ई) ताकासाठीचे भांडे.	<input type="text"/>
(उ) पूर्वी अंघोळीसाठी वापरायचे भांडे.	<input type="text"/>

खेळूया शब्दांशी.

- कंसातील शब्द व शब्दसमूह यांमध्ये योग्य बदल करून रिकाम्या जागा भरा.
(अविभाज्य अंग, नित्योपयोगी, विराजमान होणे, सगेसोयरे)
- (अ) संत तुकारामांनी वृक्षांना संबोधून त्यांचा गौरव केला.
- (आ) वस्तू जपून व व्यवस्थित ठेवाव्यात.
- (इ) आज शाळेतील ज्येष्ठ शिक्षक मुख्याध्यापक पदावर
- (ई) कुटुंब हे मानवी जीवनाचे आहे.

उपक्रम :

तुमच्या घरातील चार जुन्या भांड्यांची चित्रे काढा व रंगवा.

चर्चा करूया.

- अंघोळीचे पाणी तापवण्यासाठी बंब वापरण्याचे प्रमाण कमी झाले आहे.
- दैनंदिन जीवनात चांदीची भांडी वापरण्याचे प्रमाण नगण्य आहे.

लसावि काढा.

∴ लहान बाटलीतील 150 ग्रॅम जॅमची किंमत $\frac{96}{3} = 32$ रुपये

मोठ्या बाटलीतील 150 ग्रॅम जॅमची किंमत $\frac{124}{4} = 31$ रुपये

∴ 600 ग्रॅम जॅमची बाटली खरेदी करणे जास्त फायदेशीर आहे.

उदा. बेरीज करा. $\frac{17}{28} + \frac{11}{35}$

रीत 1 : बेरीज करण्यासाठी अपूर्णाकांचे छेद समान करू.

उकल : $\frac{17}{28} + \frac{11}{35} = \frac{17 \times 35 + 11 \times 28}{28 \times 35} = \frac{595 + 308}{28 \times 35} = \frac{903}{28 \times 35} = \frac{903}{980} = \frac{129}{140}$

रीत 2: बेरीज करण्यासाठी 28 व 35 यांचा लसावि काढू.

उकल : लसावि = $7 \times 4 \times 5 = 140$

$$\frac{17}{28} + \frac{11}{35} = \frac{17 \times 5}{28 \times 5} + \frac{11 \times 4}{35 \times 4} = \frac{85 + 44}{140} = \frac{129}{140}$$

छेदांचा गुणाकार करण्याऐवजी लसावि घेतल्यामुळे आपली आकडेमोड किती सोपी झाली बरे !

उदा. एका संख्येला अनुक्रमे 8, 10, 12, 14 या संख्यांनी भागले असता प्रत्येक वेळी बाकी 3 उरते, तर अशी लहानांत लहान संख्या कोणती आहे ?

2	8	10	12	14
2	4	5	6	7
	2	5	3	7

उकल : भाज्य संख्या शोधण्यासाठी दिलेल्या भाजकांचा लसावि काढू.

लसावि = $2 \times 2 \times 2 \times 5 \times 3 \times 7 = 840$

त्या लसाविमध्ये प्रत्येक वेळी मिळणारी बाकी मिळवू.

ती संख्या = लसावि + बाकी = $840 + 3 = 843$

उदा. 16,20,80 या संख्यांचा लसावि काढा.

उकल : $16 = 2 \times 2 \times 2 \times 2$

$20 = 2 \times 2 \times 5$

$80 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 5$

लसावि = $4 \times 4 \times 5 = 80$

येथे एक गंमत दिसली का ? 80 ही दिलेल्या संख्यांपैकी एक

आहे आणि 16 व 20 या दिलेल्या इतर संख्या तिच्या विभाजक आहेत.

4	16	20	80
4	4	5	20
5	1	5	5
	1	1	1

लक्षात ठेवा :

दिलेल्या संख्यांपैकी सर्वांत मोठ्या संख्येच्या इतर संख्या विभाजक असतात त्या वेळी ती मोठी संख्या दिलेल्या संख्यांचा लसावि असते.

वरील नियम पडताळण्यासाठी (18,90) (35,140,70) हे संख्यासमूह तपासा.

Find the LCF.

Revision

∴ In the small bottle, 150 g of jam costs $\frac{96}{3} = 32$ rupees.

In the large bottle, 150 g of jam costs $\frac{124}{4} = 31$ rupees.

∴ Thus, it is more profitable to buy the 600 g bottle of jam.

Example Add $\frac{17}{28} + \frac{11}{35}$

Method 1 In order to add, let us make the denominators of the fractions equal.

Solution: $\frac{17}{28} + \frac{11}{35} = \frac{17 \times 35 + 11 \times 28}{28 \times 35} = \frac{595 + 308}{28 \times 35} = \frac{903}{28 \times 35} = \frac{903}{980} = \frac{129}{140}$

Method 2 Let us find the LCM of 28 and 35 in order to add the fractions.

$$\text{LCM} = 7 \times 4 \times 5 = 140$$

Solution: $\frac{17}{28} + \frac{11}{35} = \frac{17 \times 5}{28 \times 5} + \frac{11 \times 4}{35 \times 4} = \frac{85 + 44}{140} = \frac{129}{140}$

Taking the LCM rather than multiplying the denominators made our calculations so much easier!

Example On dividing a certain number by 8, 10, 12, 14 the remainder is always 3. Which is the smallest such number?

Solution: To find this multiple, let us find the LCM of the given divisors.

$$\text{LCM} = 2 \times 2 \times 2 \times 5 \times 3 \times 7 = 840$$

To the LCM we add the remainder obtained every time.

$$\begin{aligned} \text{Hence, that number} &= \text{LCM} + \text{remainder} \\ &= 840 + 3 = 843 \end{aligned}$$

2	8	10	12	14
2	4	5	6	7
	2	5	3	7

Example Find the LCM of the numbers 16, 20, 80.

Solution: $16 = 2 \times 2 \times 2 \times 2$

$$20 = 2 \times 2 \times 5$$

$$80 = 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 5$$

$$\text{LCM} = 4 \times 4 \times 5 = 80$$

Did you notice that here 80 is one of the given numbers and that the other numbers 16 and 20, are its divisors.

4	16	20	80
4	4	5	20
5	1	5	5
	1	1	1

Remember:

If the greatest of the given numbers is divisible by the other numbers, then that greatest number is the LCM of the given numbers.

In order to verify the above rule, examine these groups of numbers (18,90) (35,140,70).

Read and understand.

Revision

supernatural powers had helped Yuan Chwang in his quest. This gave rise to many interesting folk tales. Centuries later, an epic novel called 'Journey to the West' was written about this famous pilgrimage. The novel made use of many of the folk tales. The novel and the stories in it are still very popular.

The novel tells us that there are many demons and evil powers who are eager to kill and gobble up the holy monk. Who would save him? Who would vanquish the demons? Well, the Guanyin deity, who is the goddess of mercy, has seen to that. She has assigned this task to three special people – Sun Wukong or the Monkey King, Zu Bajji or Pigsy, and Sha Wujing or Sand Priest.

Now, these three characters are no saints. In fact, though they all have supernatural powers, they are known trouble makers. So the gods have thrown them out of heaven. However, the kind deity Guanyin has offered each of them one

Listen and answer :

- ✦ Why did people think that gods and supernatural powers had helped Yuan Chwang?
- ✦ What is the novel about?
- ✦ Can you think of other pairs of words starting with 'folk'?

- pilgrimage : a journey for a religious purpose.
- demons : evil spirits
- vanquish : conquer, defeat

वाचा समजून घ्या.

'मराठा तितुका मेळवावा ।
महाराष्ट्र धर्म वाढवावा ।'
हा त्यांचा संदेश प्रसिद्ध
आहे. त्यांनी दासबोध,
करुणाष्टके, मनाचे श्लोक
या साहित्याच्या माध्यमातून
जनतेला व्यावहारिक
शिक्षणाचे धडे दिले. लोकचळवळीचे आणि
लोकसंघटनेचे महत्त्व सांगितले. समर्थ संप्रदाय
स्थापन केला. चाफळ हे या संप्रदायाचे केंद्र होते.
रामाच्या आणि हनुमानाच्या उपासनेचा प्रसार केला.

गणपत स्वामी

४. शिवपूर्वकालीन महाराष्ट्र

आपल्या विचारांच्या प्रसारार्थ त्यांनी भरपूर प्रवास
केला.

पारतंत्र्यातील स्वातंत्र्याच्या प्रेरणा :

शिवपूर्वकालीन महाराष्ट्रात राजकीय, सामाजिक,
सांस्कृतिक इत्यादी प्रकारची स्थिती ही सामान्यतः
अशी होती. या काळात महाराष्ट्र आदिलशाही वगैरे
सत्तांच्या नियंत्रणाखाली होता. त्यामुळे तो स्वतंत्र
नव्हता. असे असले तरी काही व्यक्ती आणि
विचारधारा स्वातंत्र्याची स्वप्ने पाहत होत्या. अशा
घटकांमध्ये स्वराज्य संकल्पक मानल्या जाणाऱ्या
शहाजी राजांचे स्थान अग्रभागी होते.

सराव

स्वाध्याय

१. खालील तक्ता पूर्ण करा.

	गाव/मौजा	कसबा	परगणा
कशास म्हणतात	-----	-----	-----
पदाधिकारी	-----	-----	-----
उदाहरण	-----	-----	-----

२. म्हणजे काय ?

- (१) बुद्धक -
- (२) बलुत -
- (३) वतन -

३. गोधून लिहा.

- (१) कोकण किनारपट्टीवर आफ्रिकेतून आलेले लोक -
- (२) अमृतानुभव ग्रंथाचे रचनाकार -

(३) संत तुकारामांचे गाव -

(४) भारुडाचे रचनाकार -

(५) बलोपासनेचे महत्त्व सांगणारे -

(६) स्त्री संतांची नावे -

४. तुमच्या शब्दांत माहिती व कार्ये लिहा.

(१) संत नामदेव (२) संत ज्ञानेश्वर

(३) संत एकनाथ (४) संत तुकाराम

५. दुष्काळ हे रयतेला मोठे संकट का वाटत होते ?

उपक्रम

(१) वारकऱ्यांच्या दिंडीला आपण कशाप्रकारे मदत
कराल, त्याचे नियोजन लिहा.

(२) विविध संतांची वेशभूषा करून त्यांच्या काव्यांचे
सादरीकरण करा.

वाचा व समजून घ्या.

४. हवेचा दाब

सराव

थोडे आठवूया.

सामान्य विज्ञान इयत्ता सातवीच्या पाठ्यपुस्तकातील पाठ क्रमांक ३ 'नैसर्गिक संसाधनाचे गुणधर्म' मधील पृष्ठ १६ वरील हवेला वजन असते, हा प्रयोग तुम्ही केला आहे.

भौगोलिक स्पष्टीकरण

या कृतीवरून तुमच्या असे लक्षात आले असेल, की, फुग्यातील हवेमुळे फुगलेल्या फुग्याची बाजू खाली गेली. याचाच अर्थ असा होतो, की हवेला वजन असते.

ज्या वस्तूला वजन असते, तिचा खालील वस्तूवर दाब पडतो. त्याचप्रमाणे वातावरणातील हवेचा दाब भूपृष्ठावर पडतो. पृथ्वीवरील या हवेच्या दाबामुळे वातावरणात वादळ, पर्जन्य यांसारख्या अनेक घडामोडी होतात. त्याची काही प्रमुख कारणे आहेत.

- ❖ हवेचा दाब पृथ्वीपृष्ठावर सर्वत्र सारखा नसतो.
- ❖ हवेचा दाब वेळोवेळी बदलत असतो.
- ❖ प्रदेशाची उंची, हवेचे तापमान आणि बाष्पाचे प्रमाण हे घटकही हवेच्या दाबावर परिणाम करतात.

प्रदेशाची उंची व हवेचा दाब :

हवेतील धूलिकण, बाष्प, जड वायू इत्यादी घटकांचे प्रमाण भूपृष्ठास लागत जास्त असते. उंची वाढत जाते, तसे हे प्रमाण कमी होते. म्हणजेच भूपृष्ठापासून जसजसे उंच जावे तसतशी हवा विरळ होत जाते. परिणामी हवेचा दाब उंचीनुसार कमी होतो.

हवेचे तापमान व हवेचा दाब :

करून पहा.

- ❖ हवेत उंच जाणारा एक आकाशकंदील घ्या.
- ❖ आकाशकंदीलाला साधारणपणे ५ मी लांबीचा साधा दोरा बांधा, जेणेकरून तो पुन्हा खाली आणता येईल.
- ❖ आकाशकंदीलाला पाकिटावर लिहिलेल्या सूचनेप्रमाणे आकाशकंदील काळजीपूर्वक उघडा व त्यातील मेणबत्तीची वात पेटवा. काय होते त्याचे निरीक्षण करा.

- ❖ काही वेळाने आकाशकंदीलाला बांधलेल्या दोऱ्याने आकाशकंदील खाली उतरवून घ्या व त्यातील मेणबत्ती विझवा.

(शिक्षकांसाठी/पालकांसाठी सूचना : तुमच्या उपस्थितीत व मार्गदर्शनाखाली ही कृती विद्यार्थ्यांकडून काळजीपूर्वक करून घ्यावी.)

(कृती झाल्यानंतर शिक्षकांनी वर्गात चर्चा घडवून आणावी. त्यासाठी पुढीलप्रमाणे काही प्रश्न विचारावे.)

आकृती ४.१ : आकाशकंदिलाचा प्रयोग

पाठ वाचा व समजून घ्या.

3. नैसर्गिक संसाधनांचे गुणधर्म

टेस्ट
मोडवा

सराव करा

स्वाध्याय

1. रिकाम्या जागी कंसातील योग्य शब्द लिहा.

(तापमान, आकारमान, वस्तुमान, घनता, आर्द्रता, आम्लधर्मी, वजन, उदासीन, आकार)

अ. हवेची बाष्प धरून ठेवण्याची क्षमता हवेच्या
..... प्रमाणे ठरते.

आ. पाण्याला स्वतःचा नाही, परंतु
निश्चित व आहेत.

इ. पाणी गोठताना त्याचे वाढते.

ई. मृदेचा pH 7 असतो.

2. असे का म्हणतात ?

अ. हवा हे वेगवेगळ्या वायूंचे एकजिनसी मिश्रण
आहे.

आ. पाण्याला वैश्विक द्रावक म्हटले जाते.

इ. स्वच्छतेसाठी पाण्याशिवाय दुसरा पर्याय नाही.

3. काय होईल ते सांगा.

अ. हवेतील बाष्पाचे प्रमाण वाढले.

आ. जमिनीत सातत्याने एकच पीक घेतले.

4. सांगा, मी कोणाशी जोडी लावू ?

'अ' गट

'ब' गट

1. हवा

अ. उत्सर्जन क्रिया

2. पाणी

आ. प्रकाशाचे विकीरण

3. मृदा

इ. आकार्यता

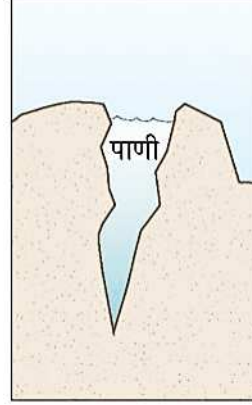
5. खालील विधाने चूक की बरोबर ते सांगा.

अ. रेताड मृदेची जलधारण क्षमता कमी असते.

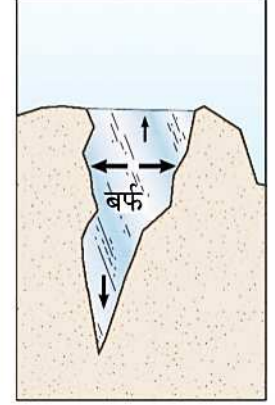
आ. ज्या पदार्थात द्राव्य विरघळते त्याला द्रावक
म्हणतात.

इ. हवेमुळे पडणाऱ्या दाबाला वातावरणीय दाब
म्हणतात.

6. खालील चित्रांविषयी स्पष्टीकरण तुमच्या शब्दांत
लिहा.

अ

आ

7. खालील प्रश्नांची उत्तरे तुमच्या शब्दांत लिहा.

अ. हवेमुळे प्रकाशाचे विकीरण कसे होते ?

आ. पाण्याचे विविध गुणधर्म स्पष्ट करा.

इ. समुद्राच्या पाण्याची घनता पावसाच्या
पाण्यापेक्षा जास्त का असते ?

ई. चांगल्या मृदारचनेचे महत्त्व काय आहे ?

उ. मृदेचे विविध उपयोग कोणते ?

ऊ. मृदा परीक्षणाची शेतकऱ्यांच्या दृष्टीने गरज व
महत्त्व काय आहे ?

ए. ध्वनीच्या प्रसारणामध्ये हवेचे महत्त्व काय ?

ऐ. पाण्याने पूर्ण भरलेली काचेची बाटली कधीही
फ्रीझरमध्ये का ठेवू नये ?

उपक्रम : मृदापरीक्षण प्रयोगशाळेस भेट द्या.
मृदा परीक्षणाची प्रक्रिया जाणून घ्या व
इतरांना सांगा.

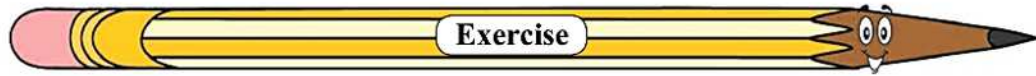

EC67R6

3. Properties of Natural Resources

Read and understand.

revision

1. Fill in the blanks with the appropriate term.

(Temperature, volume, mass, density, humidity, acidic, weight, neutral, shape.)

- The capacity of air to hold moisture depends upon the of the air.
- Water does not have a but has definite and
- While freezing, the of water is lowered.
- soil has pH 7.

2. Why is it said that –

- Air is a homogeneous mixture of various gases.
- Water is a universal solvent.
- There is no alternative to water for cleaning purposes.

3. What will happen if....

- The amount of water vapour in the air increases.
- Only one crop is grown repeatedly in the soil.

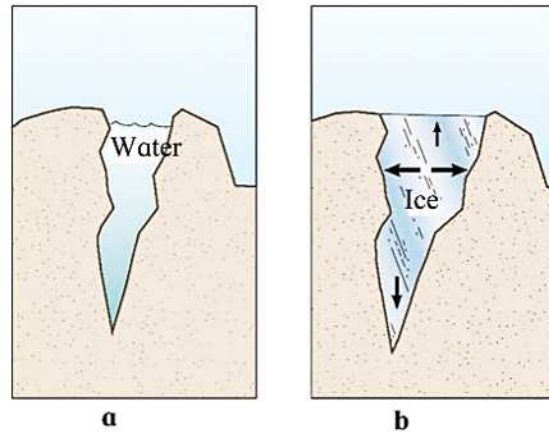
4. With whom should I pair up?

Group 'A'	Group 'B'
(1) Air	(a) Excretion
(2) Water	(b) Scattering of light.
(3) Soil	(c) Plasticity

5. State whether the following statements are true or false.

- Sandy soil has low capacity for holding water.
- The substance in which a solute dissolves is called a solvent.
- The pressure exerted by air is called atmospheric pressure.

6. Explain the picture in your own words.

7. Write answers to the following questions in your own words.

- How is light scattered by the air?
- Explain the various properties of water.
- Why is the density of seawater more than that of rain water?
- What is the importance of good soil structure?
- What are the various uses of soil?
- What is the need and importance of soil testing from the point of view of farmers?
- What is the importance of air in transmission of sound?
- Why should a glass bottle completely filled with water never be kept in a freezer?

Project :

Visit a soil testing laboratory. Learn the process of soil testing and share it with others.

स्वयं अध्ययन

यदि सार्वजनिक यातायात के साधन नहीं होते तो इनपर क्या प्रभाव पड़ता, लिखो :

गाँव

शहर

महानगर

देश

टेस्ट
मोडवा

रियाज

सदैव ध्यान में रखो

गाँव की समृद्धि में ही शहर की खुशहाली समाहित है ।

१. वाक्य के सामने सही या गलत चिह्न लगाओ :

(क) खेल ग्रामीण जीवन की आत्मा है ।

(ख) गाँव में बीमारियाँ हैं पर पर्याप्त मात्रा में सुसज्ज और अच्छे अस्पताल हैं ।

२. कारण लिखो :

(च) गाँवों में काम करने के लिए मजदूर नहीं मिल रहे हैं ।

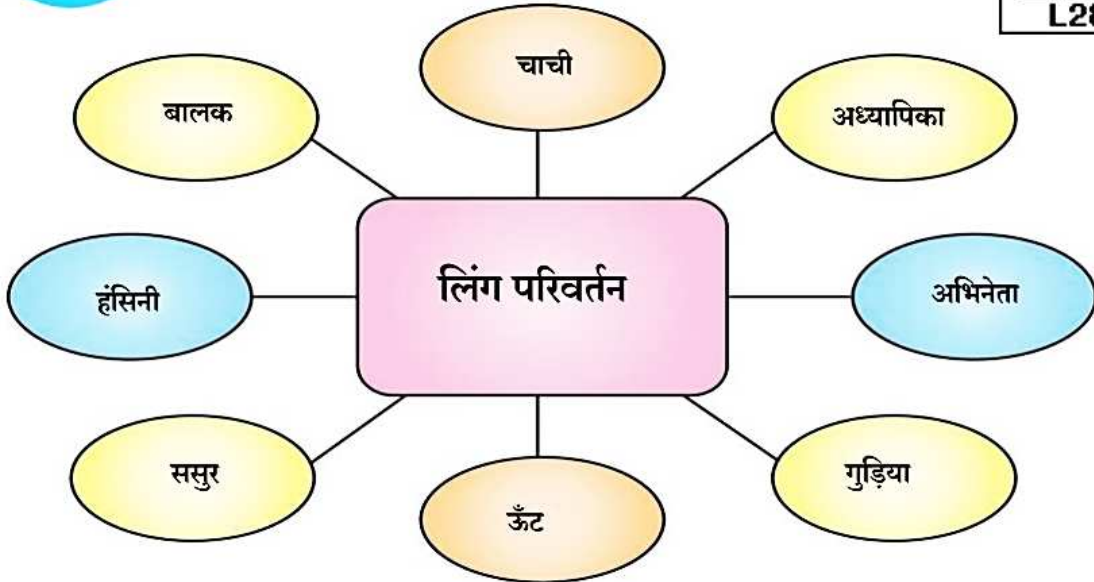
(छ) शहर परेशान हो उठा है ।

(ज) गाँव बहुत उदास हो जाता है ।

भाषा की ओर

निम्नलिखित शब्दों के लिंग बदलो और वाक्य बनाकर लिखो :

१. चाचा जी प्रकल्प में मेरा मार्गदर्शन करते हैं ।

५.

२.

६.

३.

७.

४.

८.

माझा ऑनलाईन अभ्यास

स्वयंमूल्यमापन चाचणी पहा खालील लिंकवर..

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

माझा ऑनलाईन अभ्यास – प्रत्येक घटकाच्या टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून

सातवी मराठी	सातवी गणित	सेमी गणित	सातवी इंग्रजी	सातवी इतिहास
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा
सातवी भूगोल	सातवी विज्ञान	सेमी विज्ञान	सातवी हिंदी	
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	

दररोजच्या माझा अभ्यास pdf तुम्हाला खालील लिंकवर मिळतील.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

इतर इयत्तांच्या ऑनलाईन टेस्ट सोडवा खालील लिंकवरून...

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा	क्लिक करा

MiniShala शैक्षणिक ॲप्स खालील लिंकवरून डाऊनलोड करा.

पहिली	दुसरी	तिसरी	चौथी	पाचवी	सहावी	सातवी
		आठवी	नववी	दहावी		

गुरुमाऊली शैक्षणिक ॲप्स - [Click Here](#)

निर्मिती - श्री.प्रविण डाकरे, श्री.जयदिप डाकरे

वेब स्रोत- 'ई-बालभारती'

सौजन्य- जिल्हा परिषद कोल्हापूर

<https://www.gurumauli.in>